

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ และระหว่างภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้กับภาษาไทยถิ่นใต้โดยใช้วรรณยุกต์เป็นเกณฑ์ ตัวแปรทางสังคมที่นำมาศึกษาด้วย คือ กลุ่มอายุ เพื่อกำหนดเขตปรับเปลี่ยนระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ และศึกษาแนวโน้มการเลื่อนของแนวแบ่งเขตลงไปทางใต้มากขึ้น อีกทั้งนำผลการวิจัยที่ได้มาเปรียบเทียบกับการศึกษาคำศัพท์

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในพื้นที่ทั้งหมด ตั้งแต่อำเภอทับสะแก จนถึงอำเภอบางสะพานน้อย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทุกอำเภอในจังหวัดชุมพร ตั้งแต่อำเภอปะทิว จนถึงอำเภอละแม และทุกอำเภอในจังหวัดระนอง ตั้งแต่อำเภอกระบุรี จนถึงอำเภอกะเปอร์ รวมทั้งหมด 15 อำเภอ โดยกำหนดจุดเก็บข้อมูลอำเภอละ 1 จุด กลุ่มอายุที่ศึกษามี 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอายุมากกว่าระหว่าง 50 – 60 ปี และกลุ่มอายุน้อยระหว่าง 10 - 20 ปี โดยใช้รายการคำชุดเทียบเสียงคล้าย 2 ชุด ซึ่งประกอบด้วยรายการคำสำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ 15 คำ และให้ผู้บอกภาษาออกเสียงคำละ 10 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 150 คำ

ผู้วิจัยกำหนดแนวแบ่งเขตโดยใช้รูปแบบการแยกเสียงรวมเสียงในสัทมภ์ A และสัทมภ์ B ในกล่องวรรณยุกต์ ของภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้ พบว่าแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้อยู่ระหว่างอำเภอทับสะแกและอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในกลุ่มผู้พูดอายุมาก และอยู่ที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในกลุ่มผู้พูดอายุน้อย และพบว่าแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้กับภาษาไทยถิ่นใต้ทางด้านฝั่งทะเลตะวันออกอยู่ระหว่างอำเภอเมืองกับอำเภอสวี จังหวัดชุมพรในทั้งกลุ่มผู้พูดอายุมากและกลุ่มผู้พูดอายุน้อย แต่ทางด้านฝั่งทะเลตะวันตกแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้กับภาษาไทยถิ่นใต้อยู่ไกลลงไปทางใต้มากกว่าทางด้านฝั่งทะเลตะวันออก คือ อยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดระนองในกลุ่มผู้พูดอายุมาก และอยู่ระหว่างอำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนองในกลุ่มผู้พูดอายุน้อย งานวิจัยนี้แสดงว่าอายุมีอิทธิพลต่อการแปรของวรรณยุกต์เพียงเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบสัทลักษณะของทุกหน่วยเสียงวรรณยุกต์ระหว่างภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้กับภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นใต้ พบว่าภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้มีสัทลักษณะเหมือนกับภาษาไทยถิ่นใต้มากกว่าภาษาไทยถิ่นกลาง

The objective of this study is to locate the boundaries between Central Thai and Central-Southern Thai hybrid dialect, and between the Central-Southern Thai hybrid dialect and Southern Thai based on tone. The social variable studied is age-group. The findings will help identify the location of the transition area between Central Thai and Southern Thai and show whether the boundaries have the tendency to move further south. Finally a comparison with the results of similar studies on lexical boundaries will be made.

Data in this study were collected in the area covering 15 Amphoes from Amphoe Thap Sakae to Amphoe Bang Saphan Noi in Changwat Prachuap Khiri Khan, every Amphoe in Changwat Chumphon from Amphoe Pathio to Amphoe Lamae, and every Amphoe in Changwat Ranong from Amphoe Kra Buri to Amphoe Kapoe. One study location was selected to represent each Amphoe. Two age-groups are involved: the older group (50-60 years old) and the younger group (10-20 years old). Two analogous sets consisting of 15 words were selected as test words. Ten tokens of each word were included in the word list giving the total number of 150 words.

Language boundaries are located in this study on the basis of the patterns of tone split and tone merge in column A and B that distinguish Central Thai, Central-Southern Thai hybrid dialect, and Southern Thai. In this study the boundary between Central Thai and Central-Southern Thai hybrid dialect in the speech of the older group is located between Amphoe Thap Sakae and Amphoe Bang Saphan, Changwat Prachuap Khiri Khan. In the younger group it is located at Amphoe Bang Saphan, Changwat Prachuap Khiri Khan. As for the boundary between the Central Thai-Southern Thai hybrid dialect and Southern Thai on the eastern coast, it is located between Amphoe Mueang and Amphoe Sawi, Changwat Chumphon. On the western coast, the same boundary is located further south at Amphoe Mueang, Changwat Ranong in the older group, and between Amphoe Mueang and Amphoe Kapoe, Changwat Ranong in the younger group. This study shows that age-group influences tonal variation. When comparing the phonetic characteristics of every tone among the Central-Southern Thai hybrid dialect, Central Thai, and Southern Thai, it is found that the phonetic characteristics of tones in the Central-Southern Thai hybrid dialect are more similar to those of Southern Thai than Central Thai.